

ИСПОЛНИТЕЛЬНЫЙ
КОМИТЕТ ЮТАЗИНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО
РАЙОНАЮТАЗЫ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ
БАШКАРМА КОМИТЕТЫ423950, п.г.т. Уруссу, ул. Пушкина, д.38
тел.: (85593) 2-42-05, факс: (85593) 2-80-13423950, Уруссу ш.т.б., Пушкин урамы, 38
тел.: (85593) 2-42-05, факс: (85593) 2-80-13**ПОСТАНОВЛЕНИЕ****КАРАР**

«18» 02 2025 г.

№162

Татарстан Республикасы
Ютазы муниципаль районында
гражданнар оборонасы чараларын тээмин итү
һәм коткару хезмәтләрен булдыру турында

«Гражданнар оборонасы турында»гы 12.02.1998 ел № 28-ФЗ санлы Федераль закон, Россия Федерациясе Хөкүмәтенәң "Россия Федерациясендә гражданнар оборонасы турында Нигезләмәне раслау»гы 26.11.2007 ел, № 804 карары, "Татарстан Республикасында гражданнар оборонасы турында"гы 20.02.2020 елгы 10 - ТРЗ Татарстан Республикасы законы, Татарстан Республикасы Президенты «Татарстан Республикасында гражданнар оборонасын оештыру һәм алып бару нигезләмәсен раслау турында»гы 22.11.2008 ел, ПУ-598 санлы Указы, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы гражданнар оборонасы буенча чараларны һәрьяклап тээмин итүне оештыру максатында, Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы башкарма комитеты карар итте:

1. Түбәндәгене расларга:

- Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районында гражданнар оборонасы буенча чаралар үтәләшен һәм аларның эшчәнлекләрен гамәлгә ашыруларын тээмин итү буенча коткару хезмәтләрен (гражданнар оборонасы хезмәтләрен) һәм штаттан тыш формированиеләрне формалаштыру тәртибе, 1 нче кушымта нигезендә;

- Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районында гражданнар оборонасы чараларын тээмин итү турындагы нигезләмәне, 2 нче кушымта нигезендә.

2. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының коткару хезмәтен (гражданнар оборонасы хезмәтен) булдырырга һәм һәлакәттән коткару һәм башка кичектергесез эшләрне башкару өчен аларның структурасын 3 нче кушымта нигезендә расларга.

3. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының коткару хезмәтләре житәкчеләренә карар рәсми басылып чыкканнан соң 3 ай эчендә гражданнар оборонасы хезмәтләренә кирәкле документлары исемлеген эшләргә, килештерергә һәм расларга.

4. Үз көчен югалткан дип танырга:

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Башкарма комитетының "Ютазы муниципаль районында гражданнар оборонасы чараларын тәэмин итү һәм коткару хезмәтләрен булдыру турында"гы 25.05.2021 ел, № 403 карары;

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Башкарма комитетының «Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Башкарма комитетының «Ютазы муниципаль районында гражданнар оборонасы чараларын тәэмин итү һәм коткару хезмәтләрен булдыру турында»гы 25.05.2021 ел, № 403 карарына үзгәрешләр кертү хакында"гы 09.09.2024 ел, № 881 карары.

5. . Әлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында (<https://pravo.tatarstan.ru> ЭЛ № ФС77-60244 массакүләм мәгълүмат чарасы буларак теркәлү турында таныклык 17.12.2013 елны, Элемтә, мәгълүмат технологияләре һәм массакүләм коммуникацияләр өлкәсендә күзәтчелек буенча Федераль хезмәт (Роскомнадзор) тарафыннан бирелгән) рәсми бастырып чыгару юлы белән һәм Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы сайтында Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре порталы составында дәүләт хакимияте һәм жирле үзидарә органнарының Бердәм «Рәсми Татарстан» порталында «Интернет» мәгълүмати-телекоммуникация челтәрендә <http://jutaza.tatarstan.ru/> адресы буенча урнаштыру юлы белән рәсми рәвештә халыкка житкерергә.

6. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көнненән үз көченә керә.

7. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну үз өстемдә калдырам.

Ютазы муниципаль районы
Башкарма комитеты житәкчесе

С.П. Самонина

Ютазы муниципаль районы
Башкарма комитетының
Карарына
№ ____ « ____ » _____ 2025 ел
1 нче кушымта

**Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районында гражданнар
оборонасы буенча чаралар үтәлешен һәм аларның эшчәнлеген гамәлгә
ашыруын тәмин итү буенча коткару хезмәтләрен (гражданнар оборонасы
хезмәтләрен) һәм штаттан тыш формированиеләрне төзү
ТӘРТИБЕ**

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Коткару хезмәте (гражданнар оборонасы хезмәте) (алга таба – Гражданнар оборонасы хезмәте) - гражданнар оборонасы буенча чаралар үткәрү, һәлакәттән коткару формированиеләре гамәлләрен һәрьяклап тәмин итү һәм хәрби хәрәкәтләр алып барганда яисә шушы гамәлләр нәтижәсендә, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр һәм террорчылык актлары нәтижәләрен бетергәндә, башка кичектергесез эшләр башкару өчен билгеләнгән идарә органнары, гражданнар оборонасы көчләре һәм чаралары жыелмасы.

2. Гражданнар оборонасы хезмәте штабы - хезмәтне тыныч һәм сугыш чоры бурычларын үтәүгә эзерләүгә житәкчелек итү, хезмәт көчләре һәм чаралары белән идарә итү өчен билгеләнгән хезмәт белән идарә итү органы.

3. Гражданнар оборонасы хезмәтләре үз эшчәнлегендә Россия Федерациясе Конституциясенә һәм Татарстан Республикасы Конституциясенә, Россия Федерациясенң норматив хокукый актларына, Татарстан Республикасының норматив хокукый актларына, Ютазы муниципаль районының норматив хокукый актларына, Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы эшләре, гадәттән тыш хәлләр һәм табигый бәла – казалар нәтижәләрен бетерү министрлыгының норматив хокукый актларына (алга таба-Россия ГХМ) таянып эш итә.

II. Гражданнар оборонасы хезмәтләрен формалаштыру

1. Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районында түбәндәгеләр төзелә:

- Ютазы муниципаль районының Гражданнар оборонасы хезмәте;
- предприятиеләрнең, оешмаларның һәм учреждениеләрнең Гражданнар оборонасы хезмәтләре.

Тиешле гражданныр оборонасы хезмэтлэренең составын һәм структурасын Ютазы муниципаль районының жирле үзидарэ органнары, хезмэтне оештыручы предприятие, оешма һәм учреждение житәкчеләре билгели.

2. Район гражданныр оборонасы хезмэтләре башкарма хакимият органы, шулай ук төп эшчәнлекнең тиешле профильләре буенча берләшә торган оешмалар базасында аларның милек рәвешләренә һәм ведомстводан булуына (буйсынуына) бәйсез рәвештә төзелә.

3. Ютазы муниципаль районының Гражданныр оборонасы буенча чараларны үтәүне тәмин итү буенча гражданныр оборонасы хезмэтләрен һәм штаттан тыш формированиеләрне формалаштыру хезмэт составына керүче һәм аны төзү өчен иң яхшы шартларга ия булган оешмага (алга таба - Гражданныр оборонасы хезмәтен формалаштыручы) йөкләнә.

4. Гражданныр оборонасы хезмәтен формалаштыручы хезмэт штабын төзи, кирәкле оештыру-планлаштыру документларын эшли, идарэ органнарын, хезмэт составына керүче оешмаларның көчләрен һәм чараларын әзерләүгә методик житәкчелек итә.

5. Ютазы муниципаль районының Гражданныр оборонасы хезмэтләре штаблары составына хезмэтне формалаштыручы идарэ органнарының вазыйфай затлары, хезмэт составына кертелгән оешмаларның житәкчеләре һәм вазыйфай затлары (киләшү буенча) кертелә.

6. Гражданныр оборонасы хезмэтләре һәм гражданныр оборонасы буенча тыныч вакытта чаралар үтәлешен тәмин итү буенча штаттан тыш формированиеләр табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләрне, шулай ук террорчылык актлары аркасында килеп чыккан гадәттән тыш хәлләрне кисәтү һәм бетерү чараларында катнашу өчен жәлеп ителергә мөмкин.

7. Ютазы муниципаль районы территориясендә гадәттән тыш хәлләр нәтижәләрен бетерү өчен гражданныр оборонасы хезмэтләрен тыныч вакытта жәлеп итү турында карарны Ютазы муниципаль районының Гражданныр оборонасы Житәкчесе, үзләре төзегән гражданныр оборонасы хезмэтләренә карата оешма житәкчеләре кабул итә.

III. Гражданныр оборонасы хезмэтләре башкара торган функцияләр

1. Гражданныр оборонасы хезмэтлэренең гомуми функцияләре булып түбәндәгеләр тора:

хезмэт эшчәнлеге профиле нигезендә гражданныр оборонасы чараларын тәмин итү;

Гражданныр оборонасы хезмәтенә идарэ органнарын, көчләрен һәм чараларын Гражданныр оборонасы буенча чараларны тәмин итү бурычларын үтәүгә әзерләү һәм төзү;

Гражданныр оборонасы хезмәте составына керүче көчләренә һәм чараларны, аларның шәхси состав белән комплектланганлыгын, техника белән тәмин ителгәнлеген һәм мөлкәт белән тәмин ителгәнлеген исәпкә алу;

Гражданныр оборонасы хезмәтенә штаттан тыш һәлакәттән коткару формированиеләренә һәм штаттан тыш формированиеләрнең һәлакәттән коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкару барышында гражданныр оборонасы буенча чаралар үтәлешен тәмин итү буенча гамәлләрен тәмин итүне оештыру;

Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе ГПС ФПСның 42 ПСЧ 11 ПСО белән гражданнар оборонасының башка хезмәтләре белән хезмәттәшлекне оештыру һәм саклап калу;

Гражданнар оборонасы хезмәтләренең шәхси составын, техникасын, мөлкәтен заманча жиңелү чараларының зарарлы факторларыннан, аварияләрдән, катастрофалардан һәм табигый бәла-казалардан саклауны оештыру.

2. Гражданнар оборонасы хезмәтләренең төп функцияләре, аларның эшчәнлек профиленән чыгып түбәндәгеләр тора:

2.1. Элемтә һәм хәбәр итү хезмәтләре:

халыкка хәбәр итү системаларын, шул исәптән муниципаль һәм локаль халыкка хәбәр итү системаларын булдыру, реконструкцияләү һәм файдалануга даими эзерлек халәтендә тоту;

локаль хәбәр итү системаларыннан файдалану;

кешеләр күпләп була торган урыннарда халыкка хәбәр итүнең һәм мәгълүмат бирүнең махсулаштырылган техник чараларыннан файдалану;

Россия Федерациясенең бердәм электр элементәсе челтәре чараларыннан, радио, чыбыклы һәм телевизион тапшырулар челтәрләреннән һәм чараларыннан, мәгълүмат тапшыруның башка техник чараларыннан комплекслы файдалану.

2.2. Медицина һәм санитар-эпидемиологик күзәтчелек хезмәте:

Гражданнар оборонасы гамәлләрен планлаштыру һәм медицина белән тәмин итүне оештыру;

дәвалау-эвакуация чараларын үткәрү;

халыкка барлык төр ярдәм күрсәтүне оештыру;

йогышлы авыруларның килеп чыгуын һәм таралуын кисәтү;

шәһәр читендәге зонада кирәкле дәвалау базасын жәелдерү;

санитар-эпидемиологик күзәтчелекне оештыру;

сугыш хәрәкәтләре алып барганда яки шушы гамәлләр нәтижәсендә зыян күргән халык арасында санитария-гигиена һәм эпидемиягә каршы чаралар үткәрү;

азык-төлекнең һәм әйләнә-тирә мохит объектларының радиоактив, химик һәм биологик матдәләр белән зарарлану һәм пычрану дәрәжәсен бәяләү;

радиация, химик, биологик хәлне, шул исәптән азык-төлекнең һәм әйләнә-тирә мохит объектларының радиоактив, химик һәм биологик матдәләр белән зарарлану (пычрану) дәрәжәсен мониторинглау ысулларын һәм техник чараларын камилләштерү

2.3. Жәмәгать тәртибен саклау хезмәтләре:

жәмәгать тәртибен саклау көчләрен булдыру һәм жиһазландыру, аларны Гражданнар оборонасы өлкәсендә эзерләү;

жәмәгать тәртибен торгызу һәм саклау, Гражданнар оборонасы көчләрен күрсәтү һәм халыкны эвакуацияләү маршрутларында юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү;

һәлакәттән коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкару өчен гражданнар оборонасы көчләренең тоткарлыксыз хәрәкәтен тәмин итү;

Эчке эшләр органнары тарафыннан мәжбүри сакланьрга тиешле объектларны, шартнамәләр буенча юридик һәм физик затлар мөлкәтен саклауны көчәйтү, караусыз калган мөлкәтне саклау буенча чаралар күрү;

мәетләрне танып белүне һәм исәпкә алуны гамәлгә ашыру чараларын законнарда билгеләнгән кагыйдәләрне үтәп оештыру һәм үткәрү.

2.4. Янгынга каршы хезмәт:

янгынга каршы кирәкле көчләр булдыру, аларны жиһазландыру һәм гражданнар оборонасы өлкәсендә эзерләү;

сугыш вакытында һәлакәттән коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкару районнарында янгыннарны сүндерүне оештыру;

Гражданнар оборонасы буенча билгеләнгән тәртиптә категорияләргә кертелгән объектларда һәм тәнкыйди әһәмиятле объектларда сугыш вакытында янгыннарны сүндерүне оештыру;

сугыш вакытында торак төзелешендә янгыннарны сүндерүне оештыру.

2.5. Юл хезмәте:

Гражданнар оборонасы чараларын юл-күперләр белән тәэмин итүне оештыру һәм гамәлгә ашыру;

юлларны һәм күперләргә ремонтлау, торгызу һәм эзерлектә тоту;

Гражданнар оборонасы көчләрен чыгару маршрутларында һәм әйләнмә юлларны эвакуацияләү маршрутларында булдыру.

2.6. Энергетика хезмәтләре:

Гражданнар оборонасы категорияләренә кертелгән оешмаларны комплекслы маскировка планнарын эшләү;

яктылык һәм башка төр маскировка чараларын гамәлгә ашыру чараларын үткөрү өчен кирәкле матди-техник чаралар запасларын билгеләү буенча файдалануга даими эзерлек халәтендә тотуны оештыру һәм контрольдә тоту;

куркыныч янаган чорда комплекслы маскировка чараларын планлаштыру һәм үткөрү;

энергия белән тәэмин итү системалары һәм чыганаclarы эшчәнлегенә ышанычлылыгын арттыруга юнәлдерелгән чаралар эшләү һәм үткөрү;

билгеләнгән тәртиптә гражданнар оборонасы категорияләренә кертелгән оешмаларның демаскировка билгеләрен киметү буенча инженер-техник чаралар үткөрү.

2.7. Инженерлык хезмәте:

тыныч һәм сугыш вакытында гражданнар оборонасының инженер-техник чараларын эшләү һәм гамәлгә ашыру;

гражданнар оборонасының гамәлдәге саклану корылмаларын һәм аларның тормышны тәэмин итү системаларын билгеләнешә буенча файдалануны оештыру, эксплуатация-техник хезмәт күрсәтү һәм модернизацияләү;

тыныч вакытта һәм гражданнар оборонасын тыныч вакыттан сугыш чорына күчәргәндә халыкны ышыклау өчен тирәнәйтелгән биналарны һәм жир асты киңлегенә башка корылмаларын жайлаштыруны контрольдә тоту;

тыныч вакытта гражданнар оборонасын тыныч вакыттан сугыш чорына күчәргәндә гадиләштерелгән эчке жиһазлары һәм иң гади типтагы ышык урыннары булган гражданнар оборонасының тиз төзелә торган саклау корылмаларын эзерләүне һәм төзелешне оештыруны контрольдә тоту;

гражданнар оборонасының саклау корылмаларында халыкны яшерүне оештыру.

2.8. Коммуналь-техник хезмәт:

су белән тәэмин итү һәм ташландык суларны агызу системалары һәм чыганаclarы эшчәнлегенә ышанычлылыгын арттыруга юнәлдерелгән чаралар эшләү һәм үткөрү;

коммуналь хезмәтләргә сугыш чоры шартларында эшләүгә эзерлеген тәэмин итү, аларның эш планнарын эшләү;

суны чистарту, төчеләндерү һәм транспортировкалау өчен мобиль чаралар резервын булдыруны һәм әзерләүне контрольдә тоту;

суүткәргеч станцияләрендә һәм чистарту корылмаларында реагентларның, реактивларның, консервантларның һәм дезинфекцияләү чараларының кирәкле запасларын булдыруны оештыру;

резервуарлар һәм сыешлыклар запасларын, жыю-сүтеп алу торбаүткәргечләрен, мобиль резерв һәм автоном энергия чыганаclarын, башка кирәкле жиһазлар һәм техник чаралар булдыруны оештыру;

Күмү урыннарын алдан билгеләүне оештыру;

мәетләрне күмү чараларын тәмин итү өчен гражданнар оборонасы көчләрен һәм чараларын булдыруны, әзерләүне һәм әзерлектә тотуны оештыру;

һәлак булганнарны күмүне оештыру.

2.9. Сәүдә һәм туклану хезмәтләре:

сугыш чоры шартларында халыкны азык-төлек һәм азык-төлек булмаган товарлар белән нормалаштырып тәмин итүне оештыру;

азык-төлек запасларын һәм беренчел ихтыяждагы сәнәгать товарларын яклау чараларын эшләү һәм гамәлгә ашыру;

сыену урыннарына һәм идарә пунктларына азык-төлек запасларын салуны оештыру;

урнашкан районнарда, һәлакәттән коткару һәм башка кичектергесез эшләр уздырылган районнарда Гражданнар оборонасы буенча чаралар үтәлешен тәмин итү буенча штаттан тыш һәлакәттән коткару формироваииеләренен, штаттан тыш формироваииеләренен шәхси составын туклану белән тәмин итүне оештыру.

2.10. Хайваннарны һәм үсемлекләрне яклау хезмәтләре:

ветеринария һәм фитопатология контролен оештыру һәм уздыру;

авыл хужалыгы житештерүненең тотрыклы эшен тәмин итү чараларын оештыру һәм үткәрү;

авыл хужалыгы хайваннарын, үсемлекләрне, су чыганаclarын һәм азыкларны яклау, ветеринария эшкәртү, зарарланган терлекләрне дөвалау, чөчүлекләрне, көтүлекләрне, терлекчелек һәм үсемлекчелек продукциясен зарарсызландыру чараларын оештыру һәм үткәрү.

2.10. Ягулык-майлау материалларын транспорт белән тәмин итү һәм тәмин итү хезмәтләре:

халыкны эвакуацияләү чараларын тәмин итүне, эш сменаларын ташуны (чыгаруны), саклау корылмалары һәм жайланмалары төзү өчен материаллар, азык-төлек һәм башка матди чаралар ташуны, һәлакәттән коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкару өчен гражданнар оборонасы көчләрен һәм чараларын зыян күргән урыннарда, һәлакәтле су басу зоналарында, шулай ук гадәттән тыш хәлләр булган районнарда китерүне оештыру;

Гражданнар оборонасы буенча чараларны үтәү барышында сафтан чыккан автомобиль техникасын ремонтлауны оештыру, аны ремонтлау предприятиеләренен эвакуацияләү;

Гражданнар оборонасы буенча чаралар уздыруга жәлеп ителә торган автомобиль, инженер һәм штаттан тыш һәлакәттән коткару формироваииеләренен махсус техникасын, эвакуация чараларын уздыруга жәлеп ителә торган автомобиль техникасын бу максатларда стационар һәм күчмә автозаправка станцияләрененен файдалану юлы белән ягулык һәм майлау материаллары белән тәмин итү чараларын оештыру һәм үткәрү;

IV. Гражданнар оборонасы хезмәтләренә житәкчелек

1. Ютазы муниципаль районының Гражданнар оборонасы хезмәтләренә гомуми житәкчелекне Ютазы муниципаль районының Гражданнар оборонасы житәкчесе башкара.

Гражданнар оборонасы хезмәтләренә турыдан-туры житәкчелекне әлеге хезмәтләрнең житәкчеләре башкара.

2. Ютазы муниципаль районының Гражданнар оборонасы житәкчесе көндәлек эшчәнлек режимында предприятиеләрнең, оешмаларның һәм учреждениеләрнең Гражданнар оборонасы хезмәтләре эшчәнлеген контрольдә тоту һәм алар арасындагы хезмәттәшлекне оештыра.

3. Гражданнар оборонасының югары әзерлек дәрәжәсе яисә гадәттән тыш хәл режимы кертелгәч, Ютазы муниципаль районының Гражданнар оборонасы хезмәтләре житәкчеләре предприятие, оешма һәм учреждениеләрнең тиешле гражданнар оборонасы хезмәтләре эшчәнлегенә оператив житәкчелек итә.

4. Ютазы муниципаль районының Гражданнар оборонасы хезмәтләре эшчәнлеген координацияләүне Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе ГПС ГПСНЫҢ 42 ПСЧ 11 ПСО, шулай ук гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итүгә вәкаләтле органнар, оешмалар гамәлгә ашыра.

V. Гражданнар оборонасы хезмәтләре белән идарә итүне оештыру

1. Гражданнар оборонасы хезмәтләре белән идарә итү хезмәтләрнең һәм аларның штабларының тиешле житәкчеләре тарафыннан буйсынудагы идарә органнарына, һәлакәттән коткару формированиеләренә, штаттан тыш формированиеләргә Гражданнар оборонасы буенча чаралар үтәлешен тәмин итү буенча даими житәкчелек итүдән, аларның әзерлеген тәмин итүдән, тыныч һәм сугыш чоры шартларында гражданнар оборонасы буенча чараларны тәмин итү эшчәнлеген оештырудан гыйбарәт.

2. Гражданнар оборонасы хезмәтләре белән идарә итүнең нигезен хезмәтләр житәкчеләренә һәм югарырак торучы гражданнар оборонасы житәкчеләренә карарлары, шулай ук хезмәтләрнең Гражданнар оборонасы буенча чараларны тәмин итү планнары тәшкил итә.

3. Гражданнар оборонасы буенча чараларны Гражданнар оборонасы хезмәтләре белән тәмин итүне планлаштыру Ютазы муниципаль районының Гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау планы һәм оешмаларның гражданнар оборонасы планнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

Гражданнар оборонасы хезмәтләренә гражданнар оборонасы буенча чараларны тәмин итү планнары аларның Гражданнар оборонасы буенча махсус чараларны оештыруын һәм үтәү тәртибен билгели.

Хезмәтләрнең Гражданнар оборонасы буенча чараларны тәмин итү планнарын эшләүне Гражданнар оборонасы хезмәтләре житәкчеләре оештыра.

Хезмәтләрнең Гражданнар оборонасы буенча чараларны тәмин итү планнары гражданнар оборонасының тиешле житәкчеләре тарафыннан раслана.

4. Гражданнар оборонасы хезмәтенә бурычлары билгеләнгән тәртиптә раслана торган хезмәт турындагы нигезләмә белән билгеләнә.

5. Гражданнар оборонасы хезмәтләре штабларының эшен оештыру, донесениеләр тапшыру тәртибе һәм сроклары, гражданнар оборонасының башка хезмәтләре белән үзара хезмәттәшлекне оештыру тиешле башкарма хакимият органнарының һәм Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе ГПС ФПСның 42 ПСЧ 11 ПСО махсус күрсәтмәләре һәм күрсәтмәләре белән билгеләнә.

6. Гражданнар оборонасы буенча чараларны һәръяклап тәмин итү өчен гражданнар оборонасы хезмәте:

Гражданнар оборонасы буенча чаралар үтәлешен тәмин итү буенча хезмәт эшчәнлегенә профиленә туры килә торган һәлакәттән коткару формироваиеләрен, штаттан тыш формироваиеләрне жәлеп итәләр;

Гражданнар оборонасы бурычларын хәл итү өчен жәлеп ителә торган хезмәтләр һәм оешмалар составына керүче формироваиеләрне исәпкә алуны оештыралар.

Гражданнар оборонасы буенча гражданнар оборонасы хезмәтләре жәлеп итә торган чараларның үтәлешен тәмин итү буенча һәлакәттән коткару формироваиеләренә һәм штаттан тыш формироваиеләрнең гомуми саны һәм аларның саны тыныч һәм сугыш вакытында хезмәтләр хәл итә торган бурычларның характеры һәм күләме, жирле шартларның үзгәлекләрен исәпкә алып, кеше ресурсларының һәм матди чараларның булуы белән билгеләнә.

Һәлакәттән коткару формироваиеләрен төзү тәртибе һәм гражданнар оборонасы буенча чаралар үтәлешен тәмин итү буенча штаттан тыш формироваиеләрне төзүнең үрнәк тәртибе башкарма хакимиятнең Гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итүгә вәкаләтле муниципаль органы тарафыннан билгеләнә.

7. Ютазы муниципаль районы гражданнар оборонасы хезмәтләренә шәхси составының белемнәрен камилләштерү, күнекмәләрен ныгыту һәм аларның бурычларны үтәүгә эзерлеген бәяләү максатларында Ютазы муниципаль районы гражданнар оборонасы житекчесе карары белән 5 елга кимендә бер мәртәбә 8 сәгатькә кадәр дәвамлы махсус өйрәнүләр үткәрелә.

VI. Гражданнар оборонасы хезмәтләрен комплектлау, матди-техник һәм финанс белән тәмин итү тәртибе

1. Гражданнар оборонасы хезмәтләрен шәхси состав белән комплектлау гражданнар оборонасының тиешле житекчеләре һәм гражданнар оборонасы хезмәтләре житекчеләре тарафыннан хезмәтләр төзелә торган оешмалар хисабына гамәлгә ашырыла.

2. Гражданнар оборонасы хезмәтләрен автомобиль транспорты, юл-төзелеш һәм күтәртү-транспорт техникасы белән тәмин итү сугыш вакытында мобилизация үткәргәндә Россия Федерациясе Кораллы Көчләренә тапшырылырга тиеш булмаган ресурслар хисабына башкарыла.

3. Гражданнар оборонасы һәм халыкны яклау чараларын финанслау Россия Федерациясе законнары һәм Татарстан Республикасы законнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

Ютазы муниципаль районы
Башкарма комитетының
Карарына
№ ___ « ___ » _____ 2025 ел
2 нче кушымта

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районында гражданнар оборонасы чараларын тәэмин итү турында НИГЕЗЛӘМӘ

1. Әлеге Нигезләмә "Гражданнар оборонасы турында" 12.02.1998 № 28-ФЗ Федераль закон, Россия Федерациясе Хөкүмәтенә «Россия Федерациясендә гражданнар оборонасы турында Нигезләмәне раслау хакында» 26.11.2007 ел, № 804 карары нигезендә эшләнә, Ютазы муниципаль районында башкарма хакимият органнары, жирле үзидарә органнары һәм оешмаларның эшчәнлек өлкәләрен, шулай ук районда гражданнар оборонасы буенча чараларны планлаштыру һәм үткәру тәртибен билгели.

2. Ютазы муниципаль районында гражданнар оборонасы буенча чаралар Россия Федерациясе Конституциясе, Татарстан Республикасы Конституциясе, Федераль конституциячел законнар, федераль законнар, Россия Федерациясе Президенты указлары һәм күрсәтмәләре, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары һәм күрсәтмәләре, Татарстан Республикасы законнары,

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты карарлары,

Россия Федерациясе Гражданнар оборонасы эшләре министрлыгының норматив хокукый актлары,

гадәттән тыш хәлләргә һәм табигый бәла-казалар нәтижәләрен бетерүгә (алга таба - Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгы),

Татарстан Республикасы Гражданнар оборонасы эшләре һәм гадәттән тыш хәлләр министрлыгы (алга таба – Татарстан Республикасы Гадәттән тыш хәлләр министрлыгы) боерыклары,

гамәлдәге законнарда, шулай ук әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән вәкаләтләр кысаларында район территориясендә һәм оешмаларда гражданнар оборонасын алып бару барышында алдан ук оештырыла һәм үткәрелә.

3. Ютазы муниципаль районының башкарма хакимияте органнары һәм барлык оештыру-хокукый рәвешләрендәге оешмалар (алга таба - оешмалар) гражданнар оборонасы өлкәсендәге бурычларны хәл итү максатларында гражданнар оборонасы өлкәсендәге вәкаләтләре нигезендә көчләр, чаралар, Гражданнар оборонасы объектлары, матди-техник, азык-төлек, медицина һәм

башка чаралар запаслары булдыралар һәм аларны үз эченә алалар, гражданнар оборонасы буенча чаралар планлаштыралар һәм гамәлгә ашыралар.

4. Гражданнар оборонасы буенча халыкны Гражданнар оборонасы өлкәсендә укытуга бәйле бурычларны хәл итү максатларында гамәлгә ашырыла торган төп чаралар булып түбәндәгеләр тора:

халыкны Гражданнар оборонасы өлкәсендә укытуны планлаштыру һәм гамәлгә ашыру;

«Һәлакәттән коткару хезмәтләрен, һәлакәттән коткару формироваииеләрен, коткаручыларны һәм гражданнарны аттестацияләүнең кайбер мәсьәләләре турында»гы Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 2011 елның 22 декабрдәге 1091 санлы карары белән расланган һәлакәттән коткару хезмәтләрен, һәлакәттән коткару формироваииеләрен һәм коткаручыларны аттестацияләүнең төп нигезләмәләре нигезендә уку үзәкләрендә һәм башка белем бирү учреждениеләрендә коткаручыларны әзерләү программалары буенча укыту коткаручыны.

Татарстан Республикасы Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләр буенча укыту-методика үзәгендә һәм аның Казан шәһәре филиалында формироваииеләр житәкчеләрен укыту;

Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгы тәкъдим иткән территориаль штаттан тыш һәлакәттән коткару формироваииеләре шәхси составын укытуның якынча программасы нигезендә оешмаларда шәхси составны укыту;

формироваииеләрнең Гражданнар оборонасы һәм гадәттән тыш хәлләрдән саклану буенча өйрәнүләрдә һәм күнегүләрдә, шулай ук аварияләр һәм һәлакәтләр нәтижәләрен бетерү буенча гамәли чараларда катнашуы;

Гражданнар оборонасы өлкәсендәге оешмалар хезмәткәрләрен әзерләү өчен укыту-матди база булдыру, аны эш хәлендә тоту;

Гражданнар оборонасы өлкәсендә белемнәрне пропагандалау. Күрсәтелгән чараларны үтәүне оештыру Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Башкарма комитетына йөкләнә".

5. Гражданнар оборонасы буенча хәрби хәрәкәтләр алып барганда яисә шушы гамәлләр нәтижәсендә барлыкка килә торган куркынычлар турында, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычы турында яисә килеп чыгу турында халыкка хәбәр итүгә бәйле бурычларны хәл итү максатларында гамәлгә ашырыла торган төп чаралар булып түбәндәгеләр тора:

халыкка хәбәр итү системаларын, шул исәптән муниципаль һәм локаль халыкка хәбәр итү системаларын булдыру, реконструкцияләү һәм файдалануга даими әзерлек халәтендә тоту;

сугыш хәрәкәтләре алып барганда яисә шушы гамәлләр нәтижәсендә барлыкка килә торган хәвефләр турында, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычы яисә килеп чыгу турында халыкка үз вакытында хәбәр итүне тәэмин итү;

Россия Федерациясенең бердәм электр элементәсе челтәре чараларыннан, радио, Чыбыклы һәм телевизион тапшырулар челтәрләреннән һәм чараларыннан, мәгълүмат тапшыруның башка техник чараларыннан комплекслы файдалану. Күрсәтелгән чараны үтәүне оештыру «Таттелеком» ЖАЖ Әлмәт ЗУЭСының БРУЭС Ютазы цехына йөкләнә;

Гражданнар оборонасы өлкәсендә мәгълүмат жыю һәм аның белән алмашу. Күрсәтелгән чараны үтәүне оештыру элементә һәм хәбәр итү хезмәтенә йөкләнә;

потенциаль куркыныч объектларда һәм алар урнашкан районнарда куркыныч матдэлэр чыгаруны контрольдә тотуның һәм халыкка үзәкләштерелгән хәбәр итүнең автоматлаштырылган системалары белән бәйләнгән локаль хәбәр итү системаларын булдыру. Күрсәтелгән чараны үтәүне оештыру үз составында потенциал куркыныч объектлары булган оешмаларга йөкләнә.

6. Имин районнарда эвакуацияне кабул итүгә, урнаштыруга һәм беренче чиратта яшәүне тәмин итүгә бәйле бурычларны хәл итү максатларында гамәлгә ашырыла торган гражданнар оборонасы буенча төп чаралар булып түбәндәгеләр тора:

эвакуацияне планлаштыру, эзерләү һәм уздыруны оештыру. Күрсәтелгән чараны үтәүне оештыру Ютазы муниципаль районының эвакуация комиссиясенә йөкләнә;

эвакуация кабул итү органнарын төзү һәм аларның эшчәнлеген оештыру, шулай ук аларның шәхси составын эзерләү;

эвакуацияләнгән халыкны урнаштыру районнарын, матди һәм мәдәни кыйммәтләрне саклау урыннарын эзерләү. Күрсәтелгән чараларны үтәүне оештыру законнарда билгеләнгән вәкаләтләр кысаларында жирле үзидарә органнарына йөкләнә;

эвакуация чараларын үткәрүне тәмин итү өчен транспорт чараларын эзерләү. Күрсәтелгән чараны үтәүне оештыру кануннарда билгеләнгән вәкаләтләр кысаларында «Транспорт» ЖЧЖ, «ХЭЦ» МБУ, «Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Башкарма комитетының мэгариф бүлегенә» МКУ, «Төзекләндерү» ЖЧЖ «УПНМ» ЖЧЖ һәм жирле үзидарә органнарына йөкләнә.

7. Халыкка сыену урыннары һәм индивидуаль яклау чаралары бирүгә бәйле бурычларны хәл итү максатларында гражданнар оборонасы буенча гамәлгә ашырыла торган төп чаралар булып:

гражданнар оборонасының гамәлдәге саклану корылмаларын һәм аларның тормышны тәмин итү системаларын төзү, билгеләнгән максат буенча файдалануга даими эзерлек халәтендә тоту, эксплуатация-техник хезмәт күрсәтү һәм модернизацияләү;

тыныч вакытта һәм гражданнар оборонасын тыныч вакыттан сугыш чорына күчәргәндә халыкны ышыклау өчен тирәнәйтелгән биналарны һәм жир асты киңлегенә башка корылмаларын жайлаштыру;

тыныч вакытта гражданнар оборонасын тыныч вакыттан сугыш чорына күчәргәндә гадиләштерелгән эчке жиһазлар һәм иң гади типтагы ышык урыннар белән тиз төзелә торган гражданнар оборонасының саклау корылмаларын эзерләү һәм төзү. Күрсәтелгән чараларны үтәүне оештыру инженер хезмәтенә йөкләнә;

халыкны гражданнар оборонасының саклау корылмаларында яшерүне тәмин итү. Күрсәтелгән чараны үтәүне оештыру Ютазы муниципаль районы Башкарма комитетының инфраструктура үсеше бүлегенә һәм Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе ГПС ФПСның 42 ПСЧ 11 ПСО йөкләнә;

халыкка индивидуаль яклау чараларын бирүне һәм күмәк яклау чараларын билгеләнгән срокларда бирүне тәмин итү. Күрсәтелгән чараны үтәүне оештыру Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе ГПС ФПСның 42 ПСЧ 11 ПСОГА йөкләнә;

халыкны индивидуаль яклау чараларын туплау, саклау, яңарту һәм билгеләнеше буенча файдалану. Күрсәтелгән чараны үтәүне оештыру кануннарда

билгелэнгән вәкаләтләр кысаларында Ютазы муниципаль районы башкарма хакимияте органнарына йөкләнә.

8. Яктылык һәм башка төр маскировкаларны тәмин итүгә бәйле бурычларны хәл итү максатларында гражданнар оборонасы буенча гамәлгә ашырыла торган төп чаралар булып түбәндәгеләр тора:

маскировкаланырга тиешле объектлар исемлеген билгеләү. Күрсәтелгән чараны үтәүне оештыру Россия гадәттән тыш хәлләр министрлығының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе ГПС ФПСның 42 ПСЧ 11 ПСОГА йөкләнә;

Гражданнар оборонасы категорияләренә кертелгән оешмаларны комплекслы маскировкалау планнарын эшләү;

яктылык һәм башка төр маскировкаларны гамәлгә ашыру чараларын үткөрү өчен кирәкле матди-техник чаралар запасларын билгеләү буенча файдалануга даими эзерлек халәтендә тоту һәм булдыру;

билгелэнгән тәртиптә гражданнар оборонасы категорияләренә кертелгән оешмаларның демаскировкалау билгеләрен киметү буенча инженер-техник чаралар үткөрү. Күрсәтелгән чараларны үтәүне оештыру килешү нигезендә «Челтәр компаниясе» АЖ филиалы Бөгелмә электр челтәрләре Баулы РЭСының Урыссу участогына йөкләнә.

9. Гражданнар оборонасы буенча хәрби хәрәкәтләр алып барганда яисә шушы гамәлләр нәтижәсендә халык өчен куркынычлар килеп чыккан очракта, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр һәм террорчылык актлары булганда һәлакәттән коткару эшләрен башкаруга бәйле бурычларны хәл итү максатларында гамәлгә ашырыла торган төп чаралар булып түбәндәгеләр тора:

Гражданнар оборонасы һәм коткару хезмәтләре (Гражданнар оборонасы хезмәтләре) чараларын үтәүне тәмин итү буенча гражданнар оборонасы өлкәсендә, һәлакәттән коткару формироваииеләрен, штаттан тыш формироваииеләрне төзү, жиһазландыру һәм эзерләү, шулай ук аларның гамәлләрен планлаштыру;

һәлакәттән коткару эшләрен һәм башка кичектергесез эшләренә һәрьяклап тәмин итү өчен матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын билгеләү буенча файдалануга даими эзерлек халәтендә тоту һәм булдыру;

авария-коткару һәм башка кичектергесез эшләренә башкаруның заманча технологияләрен һәм техник чараларын эшләү. Күрсәтелгән чараларны үтәүне оештыру законнарда билгелэнгән вәкаләтләр кысаларында Ютазы муниципаль районы башкарма хакимияте органнарына, жириле үзидарә органнарына һәм предприятиеләргә, оешмаларга һәм учреждениеләргә йөкләнә;

10. Гражданнар оборонасы буенча хәрби хәрәкәтләр алып барганда яисә шушы гамәлләр нәтижәсендә зыян күргән халыкны беренче чиратта тәмин итүгә бәйле бурычларны хәл итү максатларында, шул исәптән медицина хезмәте күрсәтү, беренче ярдәм күрсәтүне, торакны ашыгыч рәвештә бирү һәм башка кирәкле чаралар күрүне дә кертеп, гамәлгә ашырыла торган төп чаралар булып:

халыкның тормышын тәмин итүнең төп төрләрен планлаштыру һәм оештыру (медицина белән тәмин итү, торак, азык-төлек продуктлары, су, беренче кирәкле әйберләр, коммуналь-көнкүреш хезмәтләре күрсәтү һ. б.);

матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын билгеләү буенча файдалануга даими эзерлек халәтендә тоту һәм булдыру. Күрсәтелгән чараларны үтәүне оештыру Ютазы муниципаль районы Башкарма комитетының

территориаль үсеш бүлегенә, Ютазы муниципаль районы Башкарма комитетының инфраструктура үсеше бүлегенә һәм оешмага йөкләнә;

зыян күргән халыкны ял йортларында, пансионатларда һәм башка сәламәтләндрерү учреждениеләрендә, вакытлыча торақларда (жыелма йортларда, палаткаларда, землянкаларда һ.б.) урнаштыру, шулай ук аны буш торақ биналарга урнаштыру. Күрсәтелгән чараны үтәүне оештыру законнарда билгеләнгән вәкаләтләр кысаларында жирле үзидарә органнарына йөкләнә;

сугыш чоры шартларында халыкны азык-төлек һәм азык-төлек булмаган товарлар белән нормалаштырып тәмин итү. Күрсәтелгән чараны үтәүне оештыру Ютазы муниципаль районы Башкарма комитетына йөкләнә;

халыкка коммуналь-көнкүреш хезмәтләре күрсәтү;

сакланып калган торақ фондын инвентаризацияләү һәм зыян күргән торақ фондын торышын бәяләү, аны зыян күргән халыкны урнаштыру өчен файдалану мөмкинлекләрен билгеләү. Күрсәтелгән чараларны үтәүне оештыру Ютазы муниципаль районы инфраструктура Башкарма комитеты бүлегенә, шулай ук законнарда билгеләнгән вәкаләтләр кысаларында жирле үзидарә органнарына йөкләнә;

сугыш хәрәкәтләре алып барганда яки шушы гамәлләр нәтижәсендә зыян күргән халык арасында санитария-гигиена һәм эпидемиягә каршы чаралар үткәрү. Күрсәтелгән чараны үтәүне оештыру «Татарстан Республикасында гигиена һәм эпидемиология үзәге» ФБУЗ бүлегенә (киләшү нигезендә) һәм кулланучылар хоукларын яклау һәм кеше иминлегә өлкәсендә күзәтчелек федераль хезмәтенә Татарстан Республикасы буенча идарәсенә Бөгелмә, Азнакай, Баулы, Ютазы районнарындагы территориаль бүлегенә (киләшү нигезендә) йөкләнә;

халыкка медицина ярдәменә барлык төрләрен күрсәтүне оештыру;

дәвалау-эвакуация чараларын үткәрү. Күрсәтелгән чараларны үтәүне оештыру "Урыссу үзәк район хастаханәсе" ДАССУга йөкләнә;

шәһәр читендәге зонада кирәкле дәвалау базасын жәелдерү, аны энергия һәм су белән тәмин итүне оештыру. Күрсәтелгән чараны үтәүне оештыру «Урыссу үзәк район хастаханәсе» ДАССОга, шулай ук жирле үзидарә органнарына законнарда билгеләнгән вәкаләтләр кысаларында йөкләнә»;

торақсыз калган халык санын билгеләү. Күрсәтелгән чараны үтәүне оештыру социаль яклау идарәсенә йөкләнә;

халыкка мәгълүмати-психологик ярдәм күрсәтү. Күрсәтелгән чараны үтәүне оештыру «Татмедиа» АЖ филиалына «Ютазы таңы» («Ютазинская новь») газетасы редакциясенә һәм Россия гадәттән тыш хәлләр министрлығының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе ГПС ФПСның 42 ПСЧ 11 ПСОГА йөкләнә.

11. Гражданнар оборонасы буенча хәрби хәрәкәтләр алып барганда яисә шушы гамәлләр нәтижәсендә барлыкка килгән янгыннарда каршы көрәшкә бәйлә бурычларны хәл итү максатларында гамәлгә ашырыла торган төп чаралар булып түбәндәгеләр тора:

янгынга каршы кирәкле көчләр булдыру, аларны жиһазландыру һәм гражданнар оборонасы өлкәсендә әзерләү;

сугыш вакытында һәлакәттән коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкару районнарында янгыннарны сүндерүне оештыру;

билгеләнгән тәртиптә гражданнар оборонасы категорияләренә кертелгән объектларда сугыш вакытында янгыннарны сүндерүне оештыру;

сугыш вакытында торақ төзелешендә янгыннарны сүндерүне оештыру.

Күрсәтелгән чараларны үтәүне оештыру Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе ГПС ФПСның 42 ПСЧ 11 ПСОГА йөкләнә (киләшү нигезендә).

12. Радиоактив, химик, биологик һәм башка төрле пычрануга дучар булган районнарны ачыклау һәм билгеләүгә бәйле бурычларны хәл итү максатларында гамәлгә ашырыла торган гражданнар оборонасы буенча төп чаралар булып түбәндәгеләр тора:

Ютазы муниципаль районы территориясендә урнашкан, махсус жиһазлары (техник чаралары) һәм төрле йогышлану (пычрану) төрләрен ачыклау һәм идентификацияләү бурычларын хәл итү өчен эзерлекле хезмәткәрләре булган (оештыру-хокукий рәвешләренә карамастан) оешмалар базасында гражданнар оборонасын күзәтү һәм лаборатор контроль челтәрен булдыру һәм эзерлеген тәмин итү;

радиация, химик, биологик хәлне, шул исәптән азык-төлекнең һәм әйләнә-тирә мохит объектларының радиация, химик һәм биологик матдәләр белән пычрану (пычрану) дәрәжәсен мониторинглау ысулларын һәм техник чараларын камилләштерү. Күрсәтелгән чараларны үтәүне оештыру «Татарстан Республикасында гигиена һәм эпидемиология үзәге» ФБУЗ бүлегенә (киләшү нигезендә) һәм кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлеге өлкәсендә күзәтчелек федераль хезмәтенең Татарстан Республикасы буенча идарәсенең Бөгелмә, Азнакай, Баулы, Ютазы районнарындагы территориаль бүлегенә (киләшү нигезендә), шулай ук жирле үзидарә органнарына йөкләнә;

радиоактив пычрануга дучар булган территорияләрдә радиациядән саклану режимнарын кертү. Күрсәтелгән чараны үтәүне оештыру Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе ГПС ФПСның 42 ПСЧ 11 ПСОГА йөкләнә.

13. Халыкны санитар эшкәртүгә, биналарны һәм корылмаларны зарарсызландыруга, техниканы һәм территорияләрне махсус эшкәртүгә бәйле бурычларны хәл итү максатларында гамәлгә ашырыла торган гражданнар оборонасы буенча төп чаралар булып:

дезактивацияләүче, дегазацияләүче һәм дезинфекцияләүче матдәләр һәм эремәләр запасларын алдан булдыру;

халыкны санитар эшкәртү, биналарны һәм корылмаларны зарарсызландыру, техниканы һәм территорияләрне махсус эшкәртү өчен көчләр булдыру һәм аларны Гражданнар оборонасы өлкәсендә эзерләү;

14. Сугыш хәрәкәтләре алып барганда яисә шушы гамәлләр нәтижәсендә, шулай ук табигый һәм техноген характердагы гадәттән тыш хәлләр һәм террорчылык актлары нәтижәсендә зыян күргән район территорияләрендә тәртипне торгызуга һәм саклауга бәйле бурычларны хәл итү максатларында гамәлгә ашырыла торган гражданнар оборонасы буенча төп чаралар булып түбәндәгеләр тора:

жәмәгать тәртибен саклау көчләрен булдыру һәм жиһазландыру, аларны Гражданнар оборонасы өлкәсендә эзерләү;

жәмәгать тәртибен торгызу һәм саклау, Гражданнар оборонасы көчләрен күрсәтү һәм халыкны эвакуацияләү маршрутларында юл хәрәкәте иминлеген тәмин итү;

һәлакәттән коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкару өчен гражданнар оборонасы көчләренең тоткарлыксыз хәрәкәтен тәмин итү;

зыян күрү учакларында үткөрү режимын гамэлгә ашыру һәм жәмәгать тәртибен саклау;

Эчке эшләр органнары тарафыннан мәжбүри сакланырга тиешле объектларны һәм юридик һәм физик затларның мөлкәтен саклауны көчәйтү (шартнамә нигезендә), караусыз калган мөлкәтне саклау буенча чаралар күрү. Күрсәтелгән чараларны үтәүне оештыру килешү нигезендә Россия Эчке эшләр министрлығының Ютазы муниципаль районы буенча бүлегенә йөкләнә.

15. Гражданнар оборонасы буенча сугыш вакытында кирәкле коммуналь хезмәтләрнең эшләвен тиз арада торгызуга бәйле бурычларны хәл итү максатларында гамэлгә ашырыла торган төп чаралар булып:

коммуналь хезмәтләрнең сугыш чоры шартларында эшләүгә эзерлеген тәэмин итү, аларның эш планнарын эшләү;

суны чистарту, төчеләндерү һәм транспорттировкалау өчен мобиль чаралар резервын булдыру һәм эзерләү;

суүткәргеч станцияләрендә реагентларның, реактивларның, консервантларның һәм дезинфекцияләү чараларының кирәкле запасларын булдыру;

халыкны коммуналь тәэмин итүне оештыру өчен резервуарлар һәм савытлар, жыю-сүтү торбаүткәргечләре, мобиль резерв һәм автоном энергия чыганакалары, жиһазлар һәм техник чаралар запасларын булдыру. Күрсәтелгән чараларны үтәүне оештыру Ютазы муниципаль районы Башкарма комитетының инфраструктура үсеше бүлегенә, «Урыссу - Водоканал» ЖЧЖнә, «Теплосервис» МУПна, шулай ук законнарда билгеләнгән вәкаләтләр кысаларында жирле үзидарә органнарына йөкләнә;

газ, энергия һәм су белән тәэмин итүнең зарарланган системаларын ремонтлау өчен жайланмалар запасларын һәм запас частьләр булдыру. Күрсәтелгән чараны үтәүне оештыру Ютазы муниципаль районы Башкарма комитетының инфраструктура үсеше бүлегенә, «Газпром трансгаз Казан» ЖЧЖнең «Бөгелмәгаз» ЭПУ Ютазы РЭГСЫна (килешү нигезендә), «Челтәр компаниясе» АЖ филиалының Баулы РЭСының Урыссу участогына (килешү нигезендә), «Бөгелмә электр челтәрләре» ЖЧЖнә (килешү нигезендә) йөкләнә. "Урыссу водоканалы", шулай ук жирле үзидарә органнары кануннарда билгеләнгән вәкаләтләр кысаларында.

16. Гражданнар оборонасы буенча сугыш вакытында мәетләрне ашыгыч күмүгә бәйле бурычларны хәл итү максатларында гамэлгә ашырыла торган төп чаралар булып:

алдан, тыныч вакытта, күмү урыннарын билгеләү;

мәетләрне күмү чараларын тәэмин итү өчен гражданнар оборонасы көчләрен һәм чараларын булдыру, эзерләү һәм эзерлеген тәэмин итү, шул исәптән махсулаштырылган ритуаль оешмалар базасында;

һәлак булганнарның гәүдәләрен (калдыкларын) күмү урыннарын жиһазлау. Күрсәтелгән чараларны үтәүне оештыру Ютазы муниципаль районы Башкарма комитетының инфраструктура үсеше бүлегенә, «Төзекләндерү» ЖЧЖенә, шулай ук жирле үзидарә органнарына законнарда билгеләнгән вәкаләтләр кысаларында йөкләнә;

мәетләрне эзләү, аларны табу урыннарын теркәү, һәлак булганнарны чыгару һәм беренчел эшкәртү, танып белү һәм документлаштыру, һәлак булганнарны күчерү һәм күмү буенча эшләрне оештыру. Күрсәтелгән чараларны үтәүне

оештыру Россия Эчке эшләр министрлыгының Ютазы муниципаль районы буенча бүлегенә (килешү нигезендә), «Благоустройство» ЖЧЖенә, шулай ук жирле үзидарә органнарына йөкләнә;

һәлак булганнарны күмү өчен санитар-эпидемиологик күзәтчелек оештыру. Күрсәтелгән чараларны үтәүне оештыру «Татарстан Республикасында Гигиена һәм эпидемиология үзәге " ФБУЗ бүлегенә (килешү нигезендә) һәм кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлеге өлкәсендә күзәтчелек федераль хезмәтенә Татарстан Республикасы буенча идарәсенә Бөгелмә, Азнакай, Баулы, Ютазы районнарындагы территорияль бүлегенә (килешү нигезендә) йөкләнә.

17. Икътисадның тотрыклы эшләве һәм сугыш чорында халыкның исән калуы өчен сизелерлек кирәкле объектларны саклап калуга юнәлдерелгән чараларны эшләү һәм гамәлгә ашыруга бәйле бурычларны хәл итү максатларында гамәлгә ашырыла торган гражданнар оборонасы буенча төп чаралар булып түбәндәгеләр тора:

Ютазы муниципаль районы башкарма хакимияте органнарында һәм икътисад һәм оешмалар эшчәнлегенә тотрыклылыгын арттыру комиссияләре оешмаларында тыныч һәм сугыш вакытында эшнә оештыру һәм оештыру;

документациянең иминият фондын булдыру;

торак пунктларны, икътисад һәм инфраструктура объектларын, шулай ук житештерү чараларын гражданнар оборонасының инженер-техник чаралары таләпләре нигезендә рациональ урнаштыру. Күрсәтелгән чараны үтәүне оештыру Ютазы муниципаль районы Башкарма комитетының территорияль үсеш бүлегенә, Ютазы муниципаль районы Башкарма комитетының архитектура һәм шәһәр төзелеше бүлегенә һәм Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе ГПС ФПСның 42 ПСЧ 11 ПСО йөкләнә;

тыныч һәм сугыш вакытында гражданнар оборонасының инженер-техник чараларын, шул исәптән төзелеш проектларын эшләү һәм гамәлгә ашыру;

сугыш вакытында эшен дәвам итә торган икътисад объектларында һәлакәттән коткару һәм башка кичектергесез эшләрне планлаштыру, эзерләү һәм уздыру. Күрсәтелгән чараларны үтәүне оештыру Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе ГПС ФПСның 42 ПСЧ 11 ПСОГА йөкләнә;

житештерү процессын торгызу өчен кирәкле матди-техник, азык-төлек, медицина һәм башка чаралар запасларын алдан булдыру. Әлеге чараны үтәүне оештыру Ютазы муниципаль районы Башкарма комитетының территорияль үсеш бүлегенә һәм Ютазы муниципаль районы Башкарма комитетының инфраструктура үсеш бүлегенә һәм оешмага йөкләнә;

энергия, су белән тәмин итү һәм ташландык суларны агызу системалары һәм чыганаclarы эшчәнлегенә ышанычлылыгын арттыруга юнәлдерелгән чаралар эшләү һәм үткөрү. Күрсәтелгән чараны үтәүне оештыру Ютазы муниципаль районы башкарма хакимияте органнарына, законнарда билгеләнгән вәкаләтләр кысаларында, Ютазы муниципаль районы Башкарма комитетының инфраструктура үсеш бүлегенә, «Челтәр компаниясе» АЖ филиалының Баулы РЭСының Урыссу участогына (килешү нигезендә), «Урыссу Водоканал» ЖЧЖнә йөкләнә;

куркыныч янаган чорда комплекслы маскировка чараларын планлаштыру һәм үткөрү. Әлеге чараны үтәүне оештыру «Челтәр компаниясе» АЖ филиалы Бөгелмә электр челтәрләре Баулы РЭСының Урыссу участогына (килешү

нигезендә), шулай ук кануннарда билгеләнгән вәкаләтләр кысаларында жирле үзидарә органнарына йөкләнә.

18. Гражданнар оборонасы көчләренең һәм чараларының даими әзерлеген тәэмин итүгә бәйле бурычны хәл итү максатларында гамәлгә ашырыла торган гражданнар оборонасы буенча төп чаралар булып:

Гражданнар оборонасы буенча чаралар үтәлешен заманча техника һәм жиһазлар белән тәэмин итү буенча гражданнар оборонасы көчләрен һәм штаттан тыш формированиеләрне булдыру һәм жиһазлау;

һәлакәттән коткару формированиеләренең һәм штаттан тыш формированиеләрнең шәхси составы белән эшләү урыны буенча гражданнар оборонасы буенча чаралар үтәлешен тәэмин итү буенча дәрәсләр үткәрү, Гражданнар оборонасы буенча өйрәнүләр һәм күнегүләр үткәрү. Күрсәтелгән чараларны үтәүне оештыру Ютазы муниципаль районы башкарма хакимияте органнарына, шулай ук жирле үзидарә органнарына законнарда билгеләнгән вәкаләтләр кысаларында йөкләнә, Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе ГПС ФПСның 42 ПСЧ 11 ПСО;

Гражданнар оборонасы мәнфәгатьләрендә төрле оешмаларның үзара хезмәттәшлеге һәм көчләрен һәм чараларын жәлеп итү, шулай ук аларның гамәлләрен һәрьяклап тәэмин итү тәртибен билгеләү;

Гражданнар оборонасы көчләре төркемнәрен булдыру һәм куллануны планлаштыру;

һәлакәттән коткару һәм башка кичектергесез эшләр башкару өчен югары нәтижәле технологияләр эшләү. Күрсәтелгән чараларны үтәүне оештыру Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе ГПС ГПСның 42 ПСЧ 11 ПСОга йөкләнә.

Ютазы муниципаль районы

Ютазы муниципаль районы
Башкарма комитетының
Карарына
№ ____ « ____ » _____ 2025 ел

3 нче кушымта

Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының коткару хезмәтләре (Гражданнар оборонасы хезмәтләре) структурасы

№ т/б	Гражданнар оборонасы хезмәте исеме	Гражданнар оборонасы хезмәтләрен булдыручы оешмалар	Гражданнар оборонасы хезмәте житәкчесе
1.	Элемтә һәм хәбәр итү хезмәте	Ютазинский цех БРУЭС Альметьевского ЗУЭС ПАО «Таттелеком» - формирователь службы (по согласованию) Муниципальное казенное учреждение «Управление гражданской защиты Ютазинского муниципального района» Филиал АО «Татмедиа» редакция газеты «Ютазы таны» («Ютазинская Новь») (по согласованию)	Начальник Ютазинского цеха БРУЭС Альметьевского ЗУЭС ПАО «Таттелеком»

№ т/б	Гражданнар оборонасы хезмәте исеме	Гражданнар оборонасы хезмәтләрен булдыручы оешмалар	Гражданнар оборонасы хезмәте житәкчесе
2.	Медицина тәэмин итү һәм санитар-эпидемиологик күзәтчелек хезмәте	«Урыссу үзәк район хастаханәсе» дәүләт автоном сәламәтлек саклау учреждениесе - хезмәтне формалаштыручы (киләшү буенча) Кулланучылар хокукларын яклау һәм кеше иминлеге өлкәсендә күзәтчелек федераль хезмәтенең Татарстан Республикасы буенча идарәсенең Бөгелмә, Азнакай, Баулы, Ютазы районнарындагы территориаль бүлеге (киләшү буенча)	"Урыссу үзәк район хастаханәсе" ДАССУ баш табибы
3.	Жәмәгать тәртибен саклау хезмәте	Россия Эчке эшләр министрлыгының Ютазы районы буенча бүлеге	Россия Эчке эшләр министрлыгының Ютазы муниципаль районы буенча бүлеге башлыгы урынбасары
		Баулы районы буенча ведомстводан тыш сак бүлеге	
4.	Янгынга каршы хезмәт	42 ПКЧ 11 Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе ГПС ФПС ПСО (киләшү буенча)	Россия гадәттән тыш хәлләр министрлыгының Татарстан Республикасы буенча Баш идарәсе ФПСның 42 нче ПСЧ 11 нче ПСО башлыгы
		ТР Янгын сүндерү идарәсе "Ютазы" ОП (киләшү буенча)	

№ т/б	Гражданнар оборонасы хезмәте исеме	Гражданнар оборонасы хезмәтләрен булдыручы оешмалар	Гражданнар оборонасы хезмәте житәкчесе
5.	Юл хезмәте	"Благоустройство" ЖЧЖ (киләшү буенча)	"Благоустройство" ЖЧЖ директоры
6.	Энергетика хезмәте	"Челтәр компаниясе" АЖ РЭС Урыссу филиалының Баулы участогы Бөгелмә электр челтәрләре (киләшү буенча)	"Челтәр компаниясе" АЖ РЭС Урыссу филиалының Баулы участогы башлыгы Бөгелмә электр челтәрләре
7.	Инженерлык хезмәте	Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Башкарма комитетының архитектура һәм шәһәр төзелеше бүлеге	Гражданнар оборонасы хезмәтен формалаштыручы Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Башкарма комитетының архитектура һәм шәһәр төзелеше бүлеге башлыгы
8.	Коммуналь-техник хезмәт	"Урыссу-Водоканал" ЖЧЖ (киләшү буенча)	Ютазы муниципаль районы инфраструктура үсеше буенча башкарма комитет житәкче урынбасары
		"Теплосервис" МУП (киләшү буенча)	
9.	Сәүдә һәм туклану хезмәте	"Ютазы районы ПК" кулланучылар жәмгыяте	Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Башкарма комитетының территориаль үсеш бүлеге башлыгы
10.	Хайваннарны һәм үсемлекләргә яклау хезмәте	Ютазы муниципаль районының авыл хужалыгы һәм азык-төлек идарәсе - хезмәтне оештыручы	Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районының авыл хужалыгы һәм азык-төлек идарәсе башлыгы
		"Ютазы районы дәүләт ветеринария берләшмәсе" ДБУ (киләшү буенча)	

№ т/б	Гражданнар оборонасы хезмәте исеме	Гражданнар оборонасы хезмәтләрен булдыручы оешмалар	Гражданнар оборонасы хезмәте житәкчесе
11.	Транспорт белән тәмин итү һәм ГСМ белән тәмин итү хезмәте	"Транспорт" ЖЧЖ (киләшү буенча)	Ютазы муниципаль районы Башкарма комитетының инфраструктура үсеше бүлеге житәкчесе
"ХЭЦ" МБУ (киләшү буенча)			
"Татарстан Республикасы Ютазы муниципаль районы Башкарма комитетының мәгариф бүлеге" МКУ			
"ТАИФ-НК" АЖ (киләшү буенча)			
"УПНМ" ЖЧЖ (киләшү буенча)			
"Благоустройство" ЖЧЖ			